

(CU PREA'NALTA VOE.)

GAZETA

DE

TRANSILVANIA.

БРАШОВ

№ 7.

23. Aprilis 1838.

Трансильванія. Спанія. Британнія-Маре. Цара-Ромънеаска. Рѣсія. Цеографіе Політікз.

Т Р А Н С І Л В А Н І Я.

Брашов 2. Маѣ. Антр'о адънаре дѣн маѣ мѣлці мѣдѣларѣ а Ч. Магістрат, а Комунитѣцїи Сѣташілор шѣ а Соціетѣцїлор негѣцѣторешї ромънеаскѣ шѣ сѣсаскѣ, Сѣнаторѣ шѣ Шерцепторѣ К. де дажде Фрїдерїк де Трашшенфельс, каре фѣ ансѣрчїнат де Соціетатѣа де корѣвїере пе Олт, Антеміатѣ ла Сїбіѣ, ка сѣ ампрѣцаскѣ акціїле ан пїаца де дїчі, пофті пе пѣвлїкѣа нострѣ ка сѣ їа парте ла ачѣастѣ антрепрїндере фолосїтоаре, ан кѣвѣнтареа че ѣрмеазѣ. Домнїлор! Трїста анкредїнцаре деспре скѣдереа дѣн зї ан зї а негѣцѣторїей Ардеалѣлѣшї, прїн каре пресѣе тот кѣшїгѣа сѣ фѣче кѣ аневое, шї сѣ прїчїнѣеще о сѣрѣчїе, каре тот маѣ мѣлт сѣ лѣцѣеще пресѣе тоатѣ Цара, аѣ дат прїчїнѣ ла ѣнїї вѣрѣацї дѣн нацїа ноастрѣ ансѣмнациї пентрѣ патриотїсѣла, аѣхѣа шї їнїма лор, ка сѣ кѣцѣете деспре мїжлоаче, кѣм с'ар пѣтеа пѣне хотаре пѣтернїче ла ачѣст рѣѣ. Фїїнд кѣ регѣлацїа дѣнѣрїї шї порнїреа Корѣвїерїї кѣ вапор маѣ вѣртос ан їнтересѣа Унгарїї де кѣрѣнд антрепрїнсѣ — каре дескїсѣ комерчїлѣшї кѣ провїнцїїле тѣрѣещї ѣн алт дрѣм маѣ анлеснїторїѣ ан локѣа чѣлѣшї маѣ наїнте прїн патрїа ноастрѣ авѣт — сѣ поате сокотї ка прїчїнѣ де кѣпетенїе а скѣдерїї комерчїлѣшї нострѣ де Ардеал: аша ачї патрїоцї аѣ сокотїт а фї де треѣдїнѣцѣ, ка маѣ наїнте де тоате сѣ сѣ афле мїжлоаче шї кѣшї, кѣм сар пѣтеа анлеснї шї пентрѣ патрїа ноастрѣ

комѣнїкацїа кѣ провїнцїїле тѣрѣещї, каре сѣнт пїаца чѣа де кѣпетенїе пентрѣ фабрїкатѣрїле ноастрѣ. Скопосѣа ачѣста авем нѣдежде, кѣмѣз маѣ бїне 'л вом пѣтеа аѣнѣе прїн регѣлацїа шї дескїдереа корѣвїерїї пе Олт, шї сѣ амї їаѣ слокѣзенїе авѣ фѣче кѣноскѣт дорвоастрѣ ан треака ачѣаста ѣн влѣборат (лѣкраре) а дѣшї Секретарїѣ де Кѣрте Лѣдовїк де Росенфельд, каре лѣкрѣа ачѣста ал дескрїе кѣ пѣлѣчере шї деплїн, кѣпрїнѣнд тот дѣодатѣ шї регѣлатѣрїле ѣнїї корѣвїерїї де провѣ дела пасѣа тѣрѣлѣшї рошѣ пѣнѣ ла рѣмнїк ан Цара-Ромънеаскѣ.

Сонтїцїа лѣкрѣлѣшї хотѣрѣ пе 12 вѣрѣацїї, ла карїї лѣкрѣа ачѣста аѣ афлат маѣ антѣ пѣлѣчере шї аѣ дешептат ѣн їнтерес маѣ фѣрбїнте, ка сѣ формѣзе о ампрѣнаре сѣв нѣме де Соціетатѣ де корѣвїере пе Олт, тот д'одатѣ сѣ ащѣарнѣ о анвоїалѣ шї сѣтатѣте, аѣпѣ каре антрепрїндереа сѣте сѣ фїе антеміатѣ пе 500 де акцїї, фїешекаре кѣте 100 Ф. к. м. Адѣнареа де сѣскрїпцїї пе асѣфѣлѣшї де акцїї сѣшї анчѣпѣт ла маѣ мѣлте пїаце, їар' пентрѣ ачѣаста де дїчі мї сѣшї анкредїнцат мїе, тот д'одатѣ мї сѣшї ампрѣтѣшїт шї ѣн екемпларїѣ дѣн сѣтатѣте, каре сѣ кѣ воеа дорвоастрѣ анкѣ воїѣ сѣ'л чѣтеск (дїчі ѣрмеазѣ четїреа сѣтатѣтелор.) Артїколїї кѣ двоастрѣ ампрѣтѣшїцїї кѣрѣнд тоате кѣте сѣ пот зїче деспре лѣкрѣа ачѣста атѣта де сонтїк шї даѣ чѣле маѣ анкредїнцѣтоаре довѣзї, кѣ кѣтѣ лѣареа амїнте, сѣнерѣїе шї темейѣ сѣшї пѣртат пѣнѣ акѣм лѣкрѣа

ачеста; прекъм ші чінстїтеле нъме ші стареа Домнілор, каре анкіпъеск соціетатеа, пън чееа маї сїгърз кіезъшъїре пентръ статорні-чїа антрепрїндерїї.

Сокогеск, къ нъмаї ам дѣкжт сз ан тімпїн арънкареа ачелора, карїї ар антреба, пентръ че нъ саъ антрепрїнс корзвїереа пе Олт, пънъ нде спалъ хотареле Дїстрїктълашї ностръ; дар еъ вк анвердїнцезъ пе Двоа-стръ, къ нїмїк нъ не ва ста ан кале а о антїнде шї пънъ аїчї, шї а корзвїеа пе Олт де аїчї къ азнтрїї маї мїчї дъпъ кжтвцїмеа апей, амхсрате. Ачелора, карїї поате с'ар теме, къмкъ прїн дескїдереа корзвїерїї пе Олт с'ар прїмеждѣ комънікаціїле негъцзторешї челе пън' акъм къ бжкърешїї авъте, о прївїре пе хартз ле ва архта, къмкъ бжкърешїї де орї нде (към кърце Олтъла) сжнт мълт депзртаці шї де ної маї апроапе пе дръмъла Цзрїї пънъ акъм цїнът; аша дар корзвїера пе Олт ацїн-теазъ маї мълт ампревнареа къ дънъреа шї негъцзторїа къ провинціїле маї депзртате а-нъме търчешї.

Въ анкеїъ пофтїна пе Домнїї, карїї сз афлз де фацъ, шї карїї вор сз іа парте ла ачеласта антрепрїндере пе кжт де фолосі-тоаре ла тоці, пе атхта шї фжгдѣїтоаре де кжшїгъ, ка саъ акъм ачї андатъ, саъ ан зїлеле брмзтоаре ла мїне сз бїневоїасккз а сжскрїе, кзчї адънареа (де чей 12) вреа кжт маї кържнд сз ашезе Соціетатеа, каре нъмаї прїн граенїка реалїзаціа акціїлор сз поате антжмпла.

Дазаретъла Тїмїшълашї. Челе маї ноз анціїнцзрї офїціале не фак къноскжт, къмкъ нъ нъмаї Кордонъла сзхзтзції, каре антре Австриа шї Ръсіа дїн прїчина чъмей дела Одеса ера ашезат, чї шї Контъмацъла ан Бро-дї, Хъсіатїн, шї Боїан прекъм пентръ мзр-фърї, аша шї пентръ персоане ла 20. Март. къ тотъла саъ рїдїкат.

Маї трїсте сжнт анціїнцзрїле де пре-сте дънъре, кзчї ла Дом, шї Ардеръ мор 2—3 персоане ан тоате зїлеле де чъмъ. Пентръ ачееа Паша дїн Рїдїн спре скжтїреа а-ачестїї Четзці аъ рздікат перїодъла кързце-нїей дела 5, ла 10 зїле. Ан сатъла Разград 12 часърї дела Ръшчък саъ молїнїт доз касе, ан каре анкз треїоаменї чъмацї сеафлз.

Аналтъла Генерал-Командо а Бжнатълашї спре андїнтареа негъцзторїей, фїїна стареа сзхзтзції ан Сервіа къ тотъла пофтїтз, аъ мїкшорат Дазаретъла ан Панчова дела 20 ла 10 зїле пентръ персоане, шї пентръ мзрфърї дела 42 де зїле ла 20. Іаръ Кордонъла есте дела ал доїлеа град ла антжїлеа скзъжт.

Апа Праовей есте атхта де маре, кжт де 22 де зїле нїчї жн кар къ мзрфърї, шї пъ-ціней каї, аъ венїт ан Дазарет. Пентръ а-

чееа Мзгъзїнеле Камей сжнт палме къ мзр-фърї есіто, Мзгъзїнеле Дазаретълашї маї къ тотъла дешарте. б.

С П А Н І А

Дъпъ анціїнцзрї офїціале сз зїче, към-къ ла 6. шї 7. Апр. Оастеа карлїстїкз дїн Наварра повзцжтз де Таррагъал фъ ла Бал-бастро вжтжтз, лъжндъсз 300 Карлїстї прїншї; морцї нъ сз шїъ кжцї аъ фот, фїїнд къ Карлїстїї лї арънкарз пе чей оморжцї аї сзї ан ржъ. — Попа Васїліо къ оастеа са ар де гжнд сз сз ампревне къ челалалт Ценерал карлїстїк контеле Негрї шї сз паре къмкъ Карлїстїї вреъ сз конченгрене къ пътереа са кжтръ Мадрїд, пентръ ачееа аїчї сз шї фак прегзгїрї марї асъпра лор. Гарда націоналз сз антр'армеазъ. Вестїтъла попа Чїрїлло фъ апъкат ла прїнсоаре токма ан мїнътъла, кжнд ера сз треакъ хотаръ ан оастеа Домнълашї сзъ Дон Карлос.

Б Р И Т А Н Н И Я - М Я Р В.

Анціїнцзрїле челе маї ноз дїн Канада (анїмерїка) сжнт їнтересате антр'атхта, ан-кжт не анкредїнцазъ къмкъ дъхъла револъ-ції — нъ дъпъ към спънеа жнеле газете маї наїнте, анкз нъ саъ стїнс де тот. Нъвз-лїрїле челе хъцеції анкз тот сз маї фак, къ тоате къ нїчї одатъ нъ ржмжн непеде-нсїте де мїліціа англїчєаскз.

Ан каса де сус саъ а Дорзілор сз маї азъдръ ла 10. Апр. черерї мълте ан треаба шклавїлор дїн Амерїка, ла 11. Апр. анче-тарз секїїле пънъ дъпъ дъмїнека Томїї.

Лондон 6. Апр. Дїн анціїнцзрїле де анкоронаре сз веде кжт де таре дорїе Ре-ціна Вїкторїа сз ажънгъ шї сз базъ момен-тъла чел маї скъмп а вїеції сале пъвлїче. Нїчї жн попор де пре пжмжнт нъ есте аша де къртенец пе ажнгъ анжскъта ївїре де лїбер-тате, прекъм сжнт англїї. Не ажнгъ пъте-реа лецілор англїче, каре дїн зїлеле лшї Карол ал II-леа нїчї жн монарх нъ саъ анкжмзтат але вжтзма, поате енглезъла фърз де нїчї о прїмеждїе сз араге ївїреа са кжтръ Кра-їла, а кзршї персоана аша есте де сфжнтъ андїнтеа лшї, ка шї ансш констїтжціа ан-глїкз, ачеласта о шї фаче ел фжрз нїчї о сфїалз. Аплекареа де вжнъ вое крескъ ан енглезї дела нълцареа Вїкторїей ан трон, пънъ ла ентжсіасм шї ної ам ажънс сз ве-дем, къмкъ шї ансш взрвацї дїн факціа ра-дїкалз, прекъм О'Коннеа прїн бжнзтатїа їнїмїї шї прїн пъртареа чєа десфжтзчюагъ а ачестїї Ре-ціне лїберал крескжте фъсеръ ка фермекацї. — Сокотїм, къ нъ ва фї неплзкжт шї Пъблїкъ-лшї ностръ, ал фаче маї деапроапе кънос-кжт къ персоана Кржесїї Вїкторїї, каре стъ пе тронъла чєл маї пътернїк дїн лъме, а къ-

рії скіптръ сз антінде ан тоате чинчі пзрціле пзмжнтълѣ. Реціна Вікторіа зиче 8н взрбат, каре ав8 прілеж де к8р8нд а ворбі де фацз, есте мікз ші дін портрет8рїле (кїп8рїле) ачеле м8лате а єї. каре сз арзтарз пзнз ак8м, нічі 8н8л н8 есте немерїт. Джнса аре 8н нас анковоїат фр8мос, окї дескїші алвзетр8ї, пзр8 галбїн, каре сз веде а граце кастанї8, че есте елемент8л фр8мсеції єнглезеції ші є трас к8 нетезїме фоарте сїмплаз, песте фр8нтеа єї чева анналтз ші фр8мос болтїтз спре 8рекїле челе мїчі. Б8зелеї сев8рдеазз а віацз ші анфазкзрєазз де о р8шацз проаспетз, образїї плїні дар гзлбїнічощї. Г8раї есте тот анкїсз, каре сз веде а фі ан контра фр8мсеції єнглезелор. кзрора ле плаче а кам лзса сз лї сз вазз дїнції чеї албї ші антреуї ка ніще мзргзрїтаре (ох че фр8мсецз неперцзїтз!) Вікторіа аре плекарє м8латз спре асз ангрзша к8м ф8сєсз татзл сз8, пентр8 ачєєа прїмблзрїле кзлзрєцє ан тоатз зїоа лї сжнт сфзт8їте де дофторї. Ан п8ртареа са сз аратз, к8мкз єа ашї к8ноаще влѣфа са чеа анналтз.

ЦАРЯ - РОМАНВАКЪ.

Ан зїоа де астззї трек8 ан газєта немцаскз дін Брашов 8н артїкол плїн де лавдав сгомотоасє пентр8 ачєастз Царз. Тоатз л8меа ва ж8дека пе редакція ромжнеаскз де аїчі, пентр8 че н'а8 л8ат ачл артїкол ан Ф8єа са. Дар' ка сз н8 поменїм, к8мкз парте марє дїн челе каре ле четїм8 ан зїса Газєта немцаскз, ле авем8 шї ної ан Ф8єа лїтерарз Н. 16. — де шї антр'алт тон. — Ної сжнтєм8 хотзржцї ан8 прїїмі лесне дїн кондєї8 стрєїн нїмїк, че сз цїне де спорїзл, каре ал фак фрації ношрїї ан к8лт8ра са шї ан фєрїчїрєа патрїїлор салє; кзчї ної сжнчєлє лор, ам сїмці жалє несп8сз, кжнд ам к8ноаще ан 8рмз, к8мкз доарз рзс8нет8л (єх) каре 'а фак алте неам8рї пентр8 Ромжнї, есте маї марє де кжт анс8ш с8нет8л. Чї ної воїм а л8а аншїїнцзрї дєла анс8ш фїї нації ноастрє, шї преа в8к8рос ам дорї сз к8ноащєм8, оаре фак8сз тоате к8 кїп8л ачєла, к8 каре сз а8дє шї к8 фолос8л че сз ащєаптз де тоцї ромжнїї? лїтерат8ра ромжнеаскз дїн каре пласз де оамєнї аре адораторїї сзї? орї кз доарз н8ма тїнерїмеа о чїнстєщє? Чїнг сжнт ачєїа, карїї фак жзрфєлє, патрїоції їн согроге са8 н8ма кжцїва єнт8сїастї, карїї ашї да8 віаца шї авєрєа, вржнд сз грзкєаскз віїторїзл ачєл фр8мос, ла каре н8 ної, дар фїї шї непоції ношрїї вор сз аж8нгз? 8ртацї фрацілор, к8мкз п8нем астфєлї8 де антрекзрї, ка шї к8м доарз неам андої; кзчї антр8 адєвзр, де сжнт тоате аша к8м ле а8зїм ної аїчі де

Двоастрз, ат8нчї ачєлє патрїї ар фї сз факз пашїї Мачєдонєнїлор с8к стзпжнїрєа Краї8л8ї Фїлїп. — Чє сз цїне ан8мїт де дїкціонарєлє карє сз зичє кз вор єшї пестє п8цінла л8мїнз францєзо-ромжнєщє шї ромжнфранцозєщє, вом авєа прїлеж а ворбі де адорї ан сфєра лїтерат8рєї. Ачєлє патр8 тїпографїї де но8 антємєатє шї в8нє, кзрцї тїпзрїтє пентр8 шкодлє шї ан8мїт їсторїа Цзрїї ромжнєщї ан трєї том8рї датз де Дом. Я. Фрорїан — паг8вз кз н8 о к8ноащєм — хартєлє (мапєлє) л8ї Баланд єшїтє ромжнєщє дїн лїтографїа л8ї Балбазм шї маї м8лат де кжт тоатє протєкція стзпжнїрєї ромжнєщї ас8пра ачєстор спорї8рї, не в8к8рз фоартє. К8 алт прїлеж не ва фї андзмжнз а антреба де театр8 націонал шї де соцієтатєа лїтералз дїн Б8к8рєщї, пзнз 8ндє а8 мерє, че спорї8рї а8 фзк8т.

Р 8 С І Я.

Ан ан8л трєк8т ф8цїсз 8н н8мзр марє де цзранї салжєашї де ла домнїї сзї, трзгжнд8сз ла м8нтєлє Казкас8 дїнколд де К8бан, 8ндє врєа сз сз ашазє. Ан 8рма ачєстїа кзнзтасз кзпєтєнїа де аколо пор8нчї фоартє страшнїчє ка пе окацїї ачєїа сзї трїмїцз андзрзпт ла лзкашєлє салє. Як8м єшї о алтз пор8нкз пентр8 джншїї; адїкз, цзранїї, карє са8 ашззат акоко, сз фїє к8мпзрцї дєла Домнїї сзї к8 пр8нчї к8 тот, пазтїнд пентр8 кжтє 8н взрбат 250 пентр8 о фємєє 100 р8лє спре деспзг8вїрє; пентр8 в8цї 125 пентр8 в8тє 50 де р8лє.

Ст. Петєрсєв8рг 3. Япр. Пентр8 Полонїї ачєїа, карїї єшїсз анкз нефїїнд ан в8рєтз де 15 анї, са8 дат салобозєнїє сз поатз вєнї андзрзпт дїн їгонїрє, данз вор чєрє ан скрїс мїла ампзрзтєаска.

ЦЕОГРАФИЯ ПОДІТІКЪ.

Атжта дїн андемн8л мїє8 кжт шї дїнтр'ал алтора, адзогзм8 аїчі ан кжтєва колонє п8цінз к8ноцінцз цєографїкз, пентр8 о пласз де Чєтїторї, карїї н8 ав8сєсз прїлеж а пєтрєчє ачєаста цїїнцз одїнїорз прїн шкоалє, дїн карє прїчїнз сїмцзск не'ндзмжнєрє ла чєтїрєа новєлєлор, 8ндє есте ворба маї м8лат дєспрє Стат8рї, Цзрї, чєтзцї, стзпжнїрї шї алтєлє, карє н8маї прїн оарєшкарє цїїнцз де цєографїє сз пот анцзлєцє шї фолосї, їар' алтфєлї8 н8 пот сз аївз нічі 8н їнтєрєс пентр8 ної.

Н8мзр8л ан8мїт а лзкзїторїлор пє ла Цзрї шї Чєтзцї не вом8 стрзд8ї а'л ансзмнн а8пз чєлє маї проаспетє дат8рї статїстїчє.

Пзмжнт8л єстє тр8п рзт8нд ка шї чєлєалтє тр8п8рї чєрєщї. Вл стз дїн д8з пзрцї де апз шї 8ндє де 8єкат. 8єкат8а стз дїн

Чинчі пзрці Вѣропа, Асія, Африка Америка ши Австраліа. Апа ачае немзсѣратъ саѣ океанѣла лнкъ сѣ ампарте лн чинчі пзрці, адекъ: лн мареа лнгецатъ дела мѣазъноапте; лн мареа лнгецатъ дела мѣазъзи; лн мареа атлантѣкъ дела апѣс кѣ мареа етіопѣкъ; ши лн океанѣла дела рзсѣрѣт кѣ мареа пзчѣтъ; лн мареа індікъ.

О м ѣ л.

Пѣціне цѣнѣтѣрѣ де пе пзмѣнт сѣ аѣлъ, ѣнде сѣ нѣ лѣкѣіаскѣ омѣла; дар' оаменѣ сѣ деосѣбек лнтрѣ сіне 1. кѣ статѣра ши кѣ фѣцъ (колорѣла) лн чинчі соіѣрѣ, адекъ: лн галвѣні саѣ монголѣ, лн бронеці саѣ малаічѣ (негрѣчошѣ) лн негрѣ де тот (арапѣ) лн рошѣ саѣ амерѣканѣ, ши лн алѣ саѣ де кѣкѣс кѣм сѣнт лн Вѣропа. Дѣпъ статѣрѣ лнкъ сѣ деосѣбек попоареле; дар ѣріашѣ ши пітѣчѣ нѣ сѣнт пе пзмѣнт нѣкѣрѣ. 2. кѣ лімеа; кѣчѣ лімеѣ сѣнт фелѣѣрѣмі. 3. кѣ траіѣла віеціѣ, кѣчѣ оаменѣ сѣ хрѣнеск кѣ фелѣѣрѣмі де проаѣкѣтѣрѣ ши сѣнт, каре мѣнкъ ши карнеа де ом. 4. Прѣн кѣлатѣра дѣхѣлаѣ; кѣчѣ ѣнеле попоаре сѣнт лѣмінате прѣн тот фелѣла де шѣнцъ, дар сѣнт ши де ачеле, каре нѣ шѣс сѣ нѣмере нѣчѣ пѣн' ла о сѣтѣ. 5. кѣ релѣціа, ѣнеле попоаре сѣнт креѣціне алтеле мѣхамедане, іар' челе маѣ мѣлате сѣнт лнкъ пзѣне. 6. кѣ констѣтѣціа саѣ стѣпѣнѣре; кѣчѣ ѣнѣ н'аѣ нѣчѣ о стѣпѣнѣре, кѣм сѣнт сѣлѣватѣчѣі, алціѣ аѣ окѣрмѣре патрѣарѣаскѣ, ѣнде чел маѣ екѣтрѣн дѣн фамѣліе есте леѣіѣторѣѣ; іар' алціѣ аѣ ампѣраці, Краѣ, Прѣнці, Сѣлатанѣ, Шахѣ, Ханѣ, Деѣ, Шеѣчѣ ш. ч. л. Декѣмба врео Царѣ н'аре нѣчѣ о кѣпетенѣе, ши патрѣоціѣ сѣ окѣрмѣек пе сіне прѣна лешѣ сѣі депѣтаці, ѣн астфелѣѣ де стат сѣ зѣче репѣлѣкѣ. Статѣрѣле, ѣнде кѣпетенѣа (ампѣратѣла саѣ Прѣнцѣла) н'аре пѣтере немѣрѣнітѣ, факѣ адѣнѣрѣ де Царѣ, кѣм: Дѣетѣ, адѣнаре оѣщеаскѣ, Парламент, Корѣес. ѣнде кѣпетенѣа домнеѣе дѣпъ воіа ши волнѣчѣа са, фѣрѣ сѣ пѣзаскѣ дрепѣтѣрѣле четѣценѣлор, ачела сѣ зѣче деспотѣсм. Тѣранѣ сѣ зѣкѣ домнѣторѣі, карѣ кѣнѣек пе сѣнѣшѣ сѣі.

Статѣрѣле аѣ спре апѣрареа са оцірѣ пе ѣскат ши корѣвѣі лнтрармате пе маре, дѣнтрѣ каре челе маѣ марѣ сѣ зѣкѣ Дѣніѣ, каре прѣѣмек пѣнѣ ла 120 де тѣнѣрѣ лнлонѣрѣла сѣѣ, апоѣ фрегаѣе, корѣете, брѣѣе — ши іарѣ, корѣвѣі де акор, де пакет, негѣцѣторѣці.

В ѣ р о п ѣ.

1. Хотарѣле ши мѣрѣмеа. Де кѣтрѣ мѣазъноапте есте мѣрѣцінѣтѣ кѣ мареа лнгецатъ,

кѣтрѣ рзсѣрѣт кѣ мареа грѣеаскѣ, мареа неагрѣ апа танаіс ши мѣнціѣ берѣкотѣрѣ, каре о депѣрѣескѣ де Асія; кѣтрѣ амѣазъзі кѣ мареа медѣтеранѣ (де мѣжлок) кѣтрѣ апѣс кѣ мареа атлантѣкѣ. Мѣрѣмеа Вѣропѣі есте де 160,000 мѣлѣрѣ пѣтрате.

2. Мѣрѣле Вѣропѣі сѣнт: мареа лнгецатъ, мареа атлантѣкѣ, мареа балтѣкѣ саѣ де рзсѣрѣт, мареа медѣтеранѣ, кѣ адрѣатѣкѣ, мареа архѣпелѣгѣс, мареа мѣрморѣ, мареа неагрѣ ши мареа азовѣтѣкѣ. Апоѣ маѣ сѣнт сѣнѣрѣ де маре, сѣтрѣмѣторѣ де маре ши лѣкѣрѣ мѣлате лн Вѣропа.

3. Апеле челе маѣ марѣ сѣнт, каре кѣрѣ спре мѣазъноапте: Генѣла (Гекѣвана) лн Франѣа, Ренѣла, Алѣіс ши Одера лн Церманѣа; вѣстѣла лн Галѣціа, Полонѣа ши Борѣсіа. — Спре амѣазѣ, Ронѣла (Роданѣс) лн Франѣа; Днѣперѣ, Танаіс ши Волга лн Рѣсіа. Спре апѣс: Тахо лн Спанѣа; Гарон ши Лоар (Loire) лн Франѣа. Спре рзсѣрѣт: По (Падѣс) лн Італѣа, Вѣро лн Спанѣа, ши Дѣнѣрѣеа лн Церманѣа, ѣнгарѣа ши Тѣрѣа.

Мѣнціѣ Вѣропѣі сѣнт: Рѣолѣі лн Швеціа ши Норѣвеціа; Піренеѣ лнтрѣ Спанѣа ши Франѣа; Алпѣі лнтрѣ Франѣа, Шѣвеціа, Церманѣа ши Італѣа. Карѣпѣціѣ лнтрѣ ѣнгарѣа ши Галлѣціа пѣнѣ лн Трансѣлѣванѣа. Мѣнціѣ ѣрал саѣ берѣкотѣрѣі де кѣтрѣ рзсѣрѣлѣ Рѣсіеі.

4. Кліма адекъ лнѣшѣреа аерѣлаѣ саѣ а вѣзѣдѣхѣлаѣ есте лн Цѣрѣле Вѣропѣі де треѣ фелѣѣрѣ, калѣз, стѣмпѣратъ ши фрѣгѣроасѣ. Де Цѣрѣле кѣлѣдроасе сѣ цѣнѣ Портѣгалѣа, Спанѣа. Франѣа де кѣтрѣ амѣазѣ, маѣ мѣлат де жѣмѣтате дѣн Італѣа ши дѣн ампѣрѣціа тѣрѣеаскѣ; Цѣрѣле фрѣгѣроасе сѣнт нѣмаѣ лн Рѣсіа спре мѣазъноапте, апоѣ Швеціа ши Норѣвеціа; тоате челеалате сѣнт стѣмпѣрате.

5. Релѣціа домнѣтоаре лн Вѣропа есте челе креѣцінеаскѣ ампѣрѣцітѣ лн маѣ мѣлате секѣе саѣ рамѣрѣ, кѣм: Романѣ-Католѣкѣ, прѣтестанѣтѣ лѣтеранѣ ши реформатъ, рзсѣрѣтеанѣ саѣ грѣеаскѣ ѣнѣтѣ ши неѣнѣтѣ, апоѣ есте мѣхамеданѣ ла тѣрѣчѣ, мозаѣкѣ а обрѣелор. Сѣнт ши пѣцінѣ лнкѣнѣторѣ де ідолѣ лн лонѣрѣла Рѣсіеі, кѣм: самоіѣзіѣ ши алціѣ.

6. Форма окѣрмѣрѣі есте лн Вѣропа де тот фелѣѣла: монарѣхѣкѣ, репѣлѣканѣ ши аша м. л. треѣ ампѣрѣціѣ, 20 де крѣіѣ, маѣ мѣлате прѣнціпатѣрѣі марѣ, прѣнціпатѣрѣі, дѣкатѣрѣі, ши репѣлѣчѣі, каре тоате ле вѣмѣ нѣмѣра пе рѣнѣ лнчепѣнѣ де кѣтрѣ амѣазъзі.

Ва ѣрма.